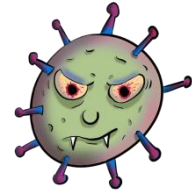

Baktériumok és vírusok

Baktérie a vírusy

TK: 46.-48. oldal

Füzetbe leírni

Baktériumok: a Föld legősibb egysejtű élőlényei

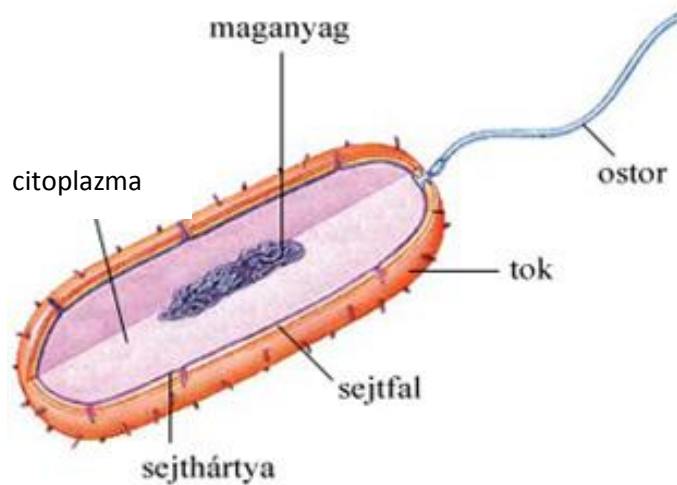
- életfeltételei: meleg, nedves környezet
- napfény hatására elpusztulnak
- Louis Pasteur – rájött arra, hogy ha felforraljuk a tejet, a baktériumok

elpusztulnak

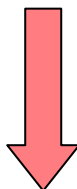
- alakjuk: gömb, pálcika, spirál, ostor...
- nincs kloroplasztiszuk
- előfordulásuk: vízben, talajban, levegőben, élő szervezetben
- szaporodásuk: osztódás
- nincs sejtmagjuk, helyette öröklődési fonalaik vannak
- kedvezőtlen környezetben betokozódnak, védőburkot alakítanak ki

Lerajzolni a füzetbe az ábrákat!

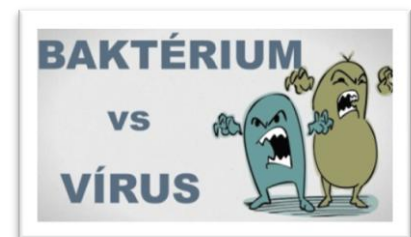
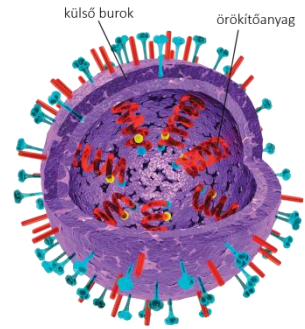

- káros baktériumok: élősködők – betegséget okoznak, pl. nátha, láz, légcső- és mandulagyulladás, tüdőgyulladás, tuberkulózis, szalmonella, tífusz...
- hasznos baktériumok:
  - a, taljibaktériumok: lebontják az elhalt állati és növényi maradványt – humuszépzés
  - b, gyökérgümő baktériumok: hüvelyesek gyökerén élnek és megkötik a nitrogént
  - c, erjesztő baktériumok: ecetgyártás....
  - d, vízbaktériumok: lebontják az elhalt állati és növényi maradványt, víztisztítás

Vírusok:

- nincs sejszerkezetük, testüket fehérjeburok és a benne található örökítő anyag(nukleinsav)alkotja.
- elektronmikroszkóppal figyelhetők csak meg
- gazdasejt nélkül nem tudnak létezni, valahol az élő és élettelen határán helyezkednek el
- kristályokra hasonlítanak
- sejtélősködők
- fertőző betegségek okozói:influenza, agyhártyagyulladás, sárgaság, himlő
- fertőzés lehet: a, közvetlen: emberről emberre
b, közvetett: kullancs, élősködő, pohár...
- epidémia: nagyobb területre kiterjedő járvány
- pandémia: kontinensekre, világrészekre kiterjedő járvány
- inkubációs idő: lappangási idő - fertőzéstől a betegség első tünetéig tart (1 nap, ...1 hónap).
- immunitás: fertőző betegségek elleni ellenállóképesség
- aktív védettség: szervezet saját maga termeli az ellenanyagot (oltás)
- passzív védettség: ellenanyagot juttatnak a szervezetbe
- oltás: szervezetbe legyengített vagy elhalt kórokozót juttatnak, majd a szervezet ellenanyagot kezd termelni
- HIV vírus: az AIDS betegség kórokozója
- a vírus az immunrendszert támadja meg
- fertőzés történhet: nemi úton, vér által (vérátömlesztés, kábítószeresek körében)
- tünetei: száraz köhögés, magas láz, nyirokcsomók megduzzadása
- COVID 19 – Koronavírus okozta betegség
- tünetei: száraz köhögés, magas láz, izomgyengeség, ízületi fájdalom, hasmenés, légszomj, mellkasi fájdalom, tüdőgyulladás
- terjedése: cseppfertőzéssel(köhögés, tüsszentés)

A hétfői Zoom órán feleltetés is lesz
*A füzetbe leírt tananyagot kérem szépen
lefényképezni és elküldeni messengeren péntek
estig.*

Köszönöm

